

U w a g a: Wszelkie indywidualne umowy o pracę, zawierające korzystniejsze dla pracownika warunki, niż je przewiduje niniejsza umowa, są prawnie obowiązujące przez taki czasokres, na jaki zostały zawarte.

Art. 4.

Rok służbowy rozpoczyna się 1 kwietnia, a kończy się 31 marca roku następnego. Obie strony obowiązują wypowiedzenie indywidualnej umowy pracy, przed upływem terminu jej wygaśnięcia, a najpóźniej do dnia 31 grudnia włącznie, ustnie wobec dwóch świadków, lub pisemnie. Niewypowiedzenie umowy pracy do dnia 31 grudnia włącznie przedłuża milcząco umowę indywidualną na rok następny. Uchylenie się w jakiegokolwiek bądź formie przez którąkolwiek ze stron od przyjęcia wypowiedzenia umowy pracy umowy tej nie przedłuża.

Art. 5.

Pracodawca obowiązany jest wydać pracownikowi bezpłatnie książeczkę obrachunkową. Książeczka winna być podpisana przez pracodawcę lub jego zastępcę, oraz przez pracownika. Do książeczki tej mają być wpisane pobory w gotówce i naturze według zawartej umowy, każdorazowo wydana pracownikowi ilość tych poborów, potwierżone inwentarzem. Do książeczki obrachunkowej mają być wpisywane potrącenia z należnych poborów, jak ustawowe opłaty na rzecz Kasy Chorych przypadające na pracownika i t. p. Powyższą treść książeczki obrachunkowej wpisuje pracodawca lub jego zastępcę, a pracownik jest obowiązany w tym celu książeczkę przedłożyć każdorazowo pracodawcy lub jego zastępcy. Książeczka obrachunkowa ma służyć Komisji Rozjemczej jako dowód stwierdzający ilość wydanych poborów; w razie zgubienia książeczki obrachunkowej przez pracownika służy jako dowód książki gospodarze pracodawcy.

Art. 6.

Zatargi wynikłe na tle umowy o pracę pomiędzy pracodawcami a pracownikami regulują Komisje Rozjemcze bądź Sądy Państwowe, według kompetencji.

Rozwiązanie stosunku służbowego w ciągu roku może nastąpić na zasadzie orzeczenia Komisji Rozjemczej lub też wyroków Sądów Państwowych, według kompetencji.

Do czasu uzyskania właściwego orzeczenia lub wyroku nie wolno: a) pracodawcom wstrzymać świadczeń, b) pracownikom przerywać pracę.

U w a g a: W wypadkach wyjątkowo ciężkiego przewinienia, pracodawca może zawiesić pracownika w spełnianiu swych obowiązków służbowych i wstrzymać przed orzeczeniem lub wyrokiem wszystkie świadczenia, w razie jednak wygranania sporu przez pracownika pracodawca winien wydać zaległe świadczenia wraz z dodatkami miesięcznymi i 1% w zbożu i 2% w gotówce.

Stosunek wzajemny.

Art. 7.

Pracodawcom i ich zastępcom przysługuje prawo do stanowczego i konsekwentnego traktowania pracowników, traktowanie to jednak winno być sprawiedliwe. Stosunek pracodawcy i pracowników winna cechować wzajemna życzliwość i przystojność zachowania się.

Pracodawców i ich zastępców obowiązują ściśle przestrzeganie warunków umowy, a zwłaszcza regularne uiszczanie poborów przewidzianych umową.

Pracowników obowiązują ściśle przestrzeganie zawartych umów, pilne i sumienne spełnianie

obowiązków, a w pierwszym rzędzie zapobieganie i wykrywanie kradzieży, dążność do największej wydajności pracy i stosowanie się do wszystkich zarządzeń pracodawcy lub jego zastępcy, odnoszących się do wykonywania obowiązków służbowych, oraz przestrzeganie wszystkich instrukcji służbowych.

Art. 8.

Pracownicy objęci niniejszą umową nie mogą być używani przez zastępców pracodawców do posług osobistych, z wyjątkiem specjalnych okoliczności.

Warunki wynagrodzenia.

Plące w gotówce.

Art. 9.

Pracownicy straży leśnej, określeni w art. 1 ustęp a, zatrudnieni na obszarze poniżej 250 ha, pobierają minimalną placcę w gotówce w wysokości 100 zł rocznie, zaś na obszarze powyżej 250 ha 120 zł rocznie. Strażnicy leśni, określeni w art. 1 ustęp b, pobierają minimalną placcę w gotówce, bez względu na obszar, 100 zł rocznie.

Wynagrodzenie powyższe płatne jest kwartalnie lub miesięcznie zdołu.

Deputat gruntowy.

Art. 10.

Oprócz wynagrodzenia gotówkowego pracownicy straży leśnej, wymienieni w art. 1 punkt a, otrzymują orny grunt deputatowy w naturze, który na gruntach dobrych wynosi co najmniej 1,8 ha, zaś na lichej do 3,2 ha. Dla pracowników leśnych wymienionych w art. 1 punkt b, orny grunt deputatowy w naturze ma wynosić na gruntach dobrych co najmniej 1,5 ha, zaś na lichej do 3 ha.

Grunt deputatowy winien być położony nie zbyt odlegle od mieszkania strażnika lasowego.

Grunta oddane do użytku straży leśnej nie mogą być osobom trzecim wydzierżawiane. Przy tych gruntach musi pozostać wszelki naturalny nawóz, wyprodukowany w obrębie osiedla pracownika straży leśnej.

Po ustaniu stosunku służbowego obowiązują zasadą, że za pełny rok służbowy należy się pracownikowi jednorazowy plon z gruntu deputatowego, za część roku pracy należy mu się taka część plonu jednorocznego, jaką część z odnośnego roku przepracował. Powyżej wspomniana część plonu ma być oznaczona, w porozumieniu się pracodawcy z pracownikiem, a należąca się uprawnionemu część ma mu być daną w naturze lub w równowartości pieniężnej według cen miejscowych w obu wypadkach po strąceniu nie poniesionych przez pracownika kosztów produkcji, obliczonych na podstawie miejscowych cen robocizny i nasienia. W razie różnicy zapatrywać co do takiego rozrachunku decyduje Komisja Rozjemcza.

Ordynarja.

Art. 11.

W razie braku gruntu deputatowego, odpowiadającego warunkom określonym w art. 10, otrzymuje pracownik jako ekwiwalent za grunt deputatowy ordynarję w ilości poniżej określonej.

Ordynarja w zbożu dla pracowników straży leśnej określonych art. 1, ustęp 2, zatrudnionych na obszarze poniżej 250 ha, wynosi 12 q zboża twardego, zaś na obszarze powyżej 250 ha wynosi 14 q zboża twardego. Strażnicy leśni, określeni w art. 1 ustęp b, pobierają ordynarję bez względu na obszar po 11 q zboża twardego. Ponadto otrzymuje każdy pracownik, objęty tą umową, 30 q gotowych ziemniaków. Pracodawca mo-

43.

U M O W A

ustalająca warunki pracy i płacy straży leśnej na obszarze województw: lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego z wyłączeniem powiatów: Brzozów, Jarosław, Krośno, Kołbuszowa, Łańcut, Nisko, Przeworsk, Rzeszów, Sanok i Tarnobrzeg.
Zasady ogólne.

Art. 1.

Umowa niniejsza dotyczy z jednej strony wszystkich pracodawców leśnych, — z wyjątkiem lasów państwowych — posiadających obszar leśnego niemień niż 150 ha, z drugiej zaś strony stałych fizycznych pracowników leśnych, zatrudnionych jako straż leśna (gajowych, borowych i t. p.).

Tych stałych fizycznych pracowników leśnych dzieli się na dwie kategorie, a mianowicie:

a) gajowych, względnie borowych, których zadaniem jest pełnienie wszelkiego rodzaju funkcji wchodzących w zakres służby leśnej;

b) strażników leśnych, których obowiązkiem jest wyłącznie pilnowanie lasu przed szkodami.

Inwalidzi, pracujący narówni z pozostałymi pracownikami, z normalną zdolnością do pracy w leśnictwie, pobierają równe z nimi wynagrodzenie, tak w gotówce, jak i w naturaljach. Inwalidzi o zmniejszonej zdolności do pracy, oraz pracownicy nie posiadający pełni sił fizycznych mogą być godzeni na niższych warunkach.

U w a g a: Za stałych pracowników leśnych nie uważa się osób, których czynność polega wyłącznie na dorywczym dozorowaniu lasu, celem ochrony przed szkodami i kradzieżą.

Art. 2.

Umowa niniejsza obowiązuje od dnia 1 kwietnia 1933 r. do 31 marca 1934 r.

Art. 3.

Umowa niniejsza stanowi w myśl ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r. Dz. Pr. Nr. 65, poz. 394, podstawę przy zawieraniu umów indywidualnych.

Indywidualne umowy o pracę, zawierające warunki dla pracownika mniej korzystne, niż warunki określone niniejszą umową, ulegają, z mocy ustawy, zastąpieniu przez warunki, określone niniejszą umową.

że wzamian za gotowe ziemniaki dać pracownikowi 28 a 78 m² pola wynawozonego i obrobionego koniami pracodawcy, pod ziemniaki.

Zboże wydane na ordynarię musi być dobre, zdrowe i dobrze oczyszczone. W skład ordynarii wejdzie 2 q pszenicy, 6 q żyta, reszta w zbożu jadalnym. W majątnościach, gdzie nie sieją pszenicy, może być wydane wzamian żyto, w stosunku 1 kwintal pszenicy równy 1,30 kwintala żyta. Ziemniaki wydane powinny być zdrowe i bez ziemi.

Mielenie zboża odbywa się na koszt pracodawcy lub wzamian za to pracownik otrzymuje albo równoważnik w gotówce, jeżeli wynagrodzenie otrzymuje w gruncie, lub też 10% w życie od otrzymanej ordynarii.

Ordynaria winna być wydawana pracownikom w pierwszym miesiącu każdego kwartału. Ordynarię za drugi kwartał roku służbowego może pracodawca wydać w 2-ach równych ratach, z których pierwsza winna być wydana 1 lipca, a druga najpóźniej do 15 sierpnia.

O ile pracownik nie posiada własnych koni, zboże i ziemniaki należne mu z tytułu ordynarii winny być dostarczone do mieszkania pracownika na koszt pracodawcy.

Utrzymanie inwentarza.

Art. 12.

Pracownik straży leśnej ma prawo trzymać 2 krówy z przychówkiem od tychże do 6-ciu tygodni. Na utrzymanie tych krów otrzymuje pracownik 1/2 ha łąki dwukośnej lub 1 ha łąki jedno-kośnej i pastwisko w miejscu wskazanym przez pracodawcę.

Art. 13.

Pracownik straży leśnej ma prawo do trzymania w dowolnej ilości trzody chlewnej, w granicach istniejącego przy mieszkaniu służbowym pomieszczenia.

Opał.

Art. 14.

Pracownik straży leśnej, określony w art. 1 ustęp a, otrzymuje w stosunku rocznym drewna opałowego twardego 16 m p, lub 20 m p drewna miękkiego, bez względu na obszar, na jakim pracuje. Pracownik straży leśnej określony w art. 1 ustęp b otrzymuje 12 m p drewna opałowego twardego, lub 15 m p drewna miękkiego; 1 m p drzewa twardego równa się 1 1/2 m p drewna miękkiego lub 1 kupie twardej gałęzi o pojemności 3 m p, 1 m p drewna miękkiego równa się 1 kupie miękkich gałęzi o pojemności 3 m p. Gałęzie muszą mieć w grubszym końcu, w czole kupy, niemniej niż 5 cm średnicy.

Opał wydaje się pracownikowi zgóry co najmniej na 1 miesiąc.

O ile pracownik nie posiada koni, opał winien być dostarczony mu na miejsce zamieszkania kosztem pracodawcy. Pracownikowi nie wolno sprzedawać opału.

Art. 15.

Niezależnie od wynagrodzenia, przewidziane go w art. poprzednich, otrzymuje pracownik straży leśnej wymienione w art. 1 ustęp a:

- na 1 rok w miesiącu październiku buty,
- na 1 rok w mies. października czapkę lub kapelusz.

Uwaga: Wymienione przedmioty przechodzą po czasie, na który zostały wydane, na własność pracownika.

W razie opuszczenia lub utraty posady przez pracownika winien on zwrócić pracodawcy niezamortyzowaną część rzeczywistej ceny kupna tych przedmiotów umundurowania.

Art. 16.

Pracownikowi wzywaniu do Sądu w charakterze świadka w sprawach pracodawcy lub delegowanemu w interesach tegoż pracodawcy wypłacane będzie stawne: za całą dobę 2 zł, za 1/2 dnia 1 zł.

Mieszkanie.

Art. 17.

Mieszkanie pracownika straży leśnej winno się składać co najmniej z jednej izby z podłogą drewnianą, mieszczącej w sobie kuchnię, i z komory. Gdy istniejące budynki na to pozwalają, oraz w razie budowania nowych pomieszczeń dla pracowników straży leśnej, mieszkanie takie winno się składać z 1 izby z komorą i z kuchni.

Ubikacje mieszkalne winny być wytykowane, posiadać szczelne drzwi i okna urządzone do otwierania.

W oknach mają być całe szyby; w razie sfluowania szyby obowiązany jest pracownik wstawić nową w ciągu najdalej 2-ech tygodni.

Wapna do bielienia dostarcza pracodawca 2 razy do roku, w ogólnej ilości 15 kg na mieszkanie.

Podłogi mają być położone, a piece doprowadzone do należytego porządku przed 1 listopada.

Mieszkania mają być ze szczelnym dachem; tam, gdzie dachy są popsute, muszą być naprawione w ciągu miesięcy letnich.

W budynkach, w których zacieka woda do piwnic i mieszkań pracowników, winny być poczynione zabezpieczenia od wody napływowej, w ciągu lata.

Pracodawcy i pracownicy winni dbać, aby otoczenie mieszkań było higieniczne. Obowiązuje wybrukowanie dostępu do studzien oraz zastąpienie zużytych cembrych nowymi lub też zapewnienie pracownikowi w inny sposób zdrowej i czystej wody do picia.

Zbiorniki na nawóz nie mogą się znajdować w bliższej odległości, aniżeli 20 m od mieszkań służbowych. Wpobliżu mieszkań znajdować się mają zasłonięte ustępy.

Pracodawcy winni dążyć do zakładania przy gajówkach ogrodów owocowych, w szczególności przez dostarczanie drzewek i t. p.

Pracownicy obowiązani są do utrzymywania mieszkań w należyłym porządku; trzymanie inwentarza żywego w mieszkaniu choćby najkrótszy czas jest stanowczo wzbronione.

Bez zgody pracodawcy nie wolno przyjmować sublokatorów.

Przy wprowadzeniu się pracownika tenże melduje pracodawcy skład swej rodziny.

Drobny remont mieszkania i budynków gospodarczych, nie wymagający sił fachowych, uskutecznia pracownik sam materiałami dostarczonymi przez pracodawcę.

Art. 18.

Pracownicy straży leśnej, prowadzący gospodarstwa na przydzielonych im deputatach gruntowych i łąkowych, muszą posiadać odpowiednich rozmiarów budynki gospodarcze na pomieszczenie swych zbiorów, dobytku i narzędzi.

Urlopy.

Art. 19.

Pracownik straży leśnej otrzymuje w ciągu roku 8 dni urlopu, w dni nieświęteczne, bez potrącania świadczeń.

Wybór dni urlopu odbywa się w porozumieniu z pracodawcą, względnie przełożonym, z wyjątkiem wyjazdów spowodowanych pisemnym wezwaniem władz państwowych.

Pracownik na czas uzyskanego urlopu winien na żądanie pracodawcy lub przełożonego dać pewnego zastępcę, którego opłaca pracodawca, w stosunku równoważnika od 10 — 20 kg żyta dziennie według cen miejscowych.

Ubezpieczenie.

Art. 20.

Pracodawcom nie wolno przy końcu roku służbowego zwolnić pracownika straży leśnej li tylko z tytułu jego starości; może go jednak skutkiem starczej niezdolności do pracy przenieść do czasu ustawowego rozwiązania tej sprawy na emeryturę, która winna zapewnić emerytowanemu mieszkanie i połowę normalnych poborów.

Przepis ten dotyczy tylko tych pracowników, którzy przepracowali na dobro tego samego pracodawcy lub danego gospodarstwa leśnego 35 lat lub co najmniej 25 lat, lecz w tym wypadku tylko wówczas, gdy przekroczyli 60-ty rok życia.

Za lata służby liczy się lata od ukończenia 21-go roku życia.

Art. 21.

Oplaty ubezpieczeniowe mają być uskuteczniane zgodnie z obowiązującymi przepisami. W razie nieszczęśliwego wypadku winien pracownik zgłosić wypadek u pracodawcy, pracodawca zaś u kompetentnej władzy, w sposób przewidziany ustawą, podając wysokość zarobków zgodnie z umową zbiorową. W razie niezgłoszenia wypadku u kompetentnej władzy pomimo zgłoszenia takowego przez pracownika lub jego rodzinę u pracodawcy, pracodawca odpowiada za wszystkie wynikłe stąd szkody dla pracownika.

Art. 22.

O ile pracownik nie utrzymuje własnych koni, to w razie potrzeby otrzymuje na koszt pracodawcy furmankę po księdza, w razie ciężkiej choroby, z chrztem, ślubem i pogrzebem.

Zapomogi dla wypadku śmierci.

Art. 23.

Na wypadek śmierci pracownika otrzymuje jego żona i dzieci przez pół roku wolne mieszkania a pobory za jeden kwartał.

Obliczenie poborów za kwartał pośmiertny następuje analogicznie do postanowień art. 10.

Lwów, dnia 19 grudnia 1932 r.

Przewodniczący:

(—) Inż. Stanisław Zwoliński,

Okręgowy Inspektor Pracy we Lwowie.

Za Związek Ziemian Wschodnich Województwa Małopolski:

(—) Inż. Lucjan Turnau,

(—) Jan Pragłowski.

Za Związek Małopolskich Rolników:

(—) Dr. L. Wahrsager,

(—) Dr. J. Meisels.

Za Związek Robotników Rolnych i Leśnych Z. Z. P.:

(—) Roman Tyszka,

(—) Jan Kardaszewski,

(—) Zdzisław Nycz.

Za Związek Zawodowy Robotników Rolnych i Leśnych „Stejba”:

(—) Dr. Stanisław Dregiewicz,

(—) Lemejda Piotr.